

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інтелектуальна власність та трансфер технологій
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства
Розробник(и)	Грибачова Ірина Петрівна
Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 4-го семестру,
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких контактна робота з викладачем 20 годин лекцій, 10 годин практичні заняття
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Інтелектуальна власність та трансфер технологій" є формування науково-теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для розв'язання комплексних проблем правової охорони прав інтелектуальної власності та трансферу технологій, та для вирішення конкретних юридичних проблем в зазначеній сфері, з метою подальшого виконання науково-дослідної роботи.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Концептуальні засади реформування інтелектуальної власності в Україні
Реформування державної системи правової охорони права інтелектуальної власності в Україні. Сучасний стан законодавства в сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій. Правові проблеми охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.

Тема 2 Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій

Інтелектуальна власність: сутність та механізм комерціалізації. Теоретичні підходи визначення поняття трансферу технологій. Взаємодія суб'єктів трансферу технологій. Організаційно-правові аспекти трансферу технологій: способи комерціалізації (трансферу) результатів наукових досліджень та їх характеристика; оцінка корисності результатів наукових досліджень; проекти комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт. Технополіси та технопарки, як нові інноваційні науково-технологічні структури.

Тема 3 Проблеми правової охорони авторського права

Правове регулювання комерціалізації об'єктів авторського права. Особливості правового регулювання відносин щодо здійснення та захисту авторських та суміжних прав. Договори про розпорядження майновими авторськими правами. Захист та строк охорони авторських прав. Особливості здійснення колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права та суміжних прав. Державний нагляд за діяльністю організацій колективного управління та посередництво у переговорах і при вирішенні конфліктів.

Тема 4 Правові проблеми у сфері патентного права та промислової власності

Право інтелектуальної власності на об'єкти патентного права (винахід, корисну модель, промисловий зразок). Умови надання правової охорони та умови патентоздатності винаходу. Процедура отримання патенту на винахід. Способи захисту прав на винахід. Умови надання правової охорони корисній моделі та умови патентоздатності. Право інтелектуальної власності на промислові зразки. Процедура отримання свідоцтва на промисловий зразок. Зміст свідоцтва на промисловий зразок. Патентна інформація та документація.

Тема 5 Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій

Інформаційне забезпечення трансферу технологій. Мета державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій. Державна експертиза технологій. Державна підтримка та особливості кредитування трансферу технологій. Особливості діяльності наукових установ у сфері трансферу технологій та інтелектуальної власності.

Тема 6 Особливості передачі майнових прав інтелектуальної власності та договорів трансферу технологій

Наукові підходи щодо класифікації договорів про передачу майнових прав інтелектуальної власності. Правові проблеми укладання та виконання ліцензійних договорів. Особливості договорів про передачу науково-технічної продукції. Договір комерційної концесії: правові проблеми та судова практика вирішення спорів. Договори про трансфер технологій, їх істотні та інші умови. Обмеження щодо укладання договорів про трансфер технологій. Особливості міжнародного договору трансферу технологій.

Тема 7 Проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Юридичний склад правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Плагіат як порушення у сфері авторського права. Промислове шпигунство і конкурентна розвідка. Патентний тролінг. Правові проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. Сучасний стан правової реформи щодо діяльності Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Тема 8 Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій

Міжнародне співробітництво України у сфері трансферу технологій. Угода про Асоціацію України з ЄС щодо стандартів прав інтелектуальної власності. Міжнародні договори, конвенції та угоди у сфері інтелектуальної власності. Діяльність урядових та неурядових міжнародних організацій у галузі регулювання відносин інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Тема 9 Економіка та менеджмент інтелектуальної власності.

Основні категорії та механізми функціонування інноваційної системи. Практика формування технопаркових структур та їх значення. Особливості венчурного підприємництва. Типи та форми технологічного трансферу. Менеджмент інтелектуальної власності на рівні суб'єкта господарювання. Зміст та етапи процесу управління інтелектуальною власністю. Мотиви та методи визначення вартості інтелектуальних активів. Специфіка оподаткування операцій з інтелектуальною власністю.

Тема 10 Стратегії комерціалізації інтелектуальних продуктів.

Маркетинг інтелектуальної власності. Стратегії комерціалізації інтелектуальних продуктів. Поняття, зміст та способи комерціалізації інтелектуальної власності. Комерціалізація інтелектуальної власності через використання об'єктів інтелектуальної власності у власному виробництві та шляхом внесення до статутного капіталу. Продаж об'єктів інтелектуальної власності.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
PH2	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
PH3	Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
PH4	Визначати актуальну практичну чи наукову проблему, планувати і виконувати дослідження на її вирішення, обирати релевантні методологію та джерела.
PH5	Брати продуктивну участь у виконанні теоретичних та прикладних досліджень у галузі права.

РН6	Розробляти і викладати спеціальні дисципліни у закладах освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики.
-----	---

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Концептуальні засади реформування інтелектуальної власності в Україні	
Лк1 "Тема 1. Концептуальні засади реформування інтелектуальної власності в Україні" (денна)	Реформування державної системи правової охорони права інтелектуальної власності в Україні. Сучасний стан законодавства в сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій. Правові проблеми охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.
Пр1 "Концептуальні засади реформування інтелектуальної власності в Україні" (денна)	Реформування державної системи правової охорони права інтелектуальної власності в Україні. Сучасний стан законодавства в сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій. Правові проблеми охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.
Тема 2. Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій	
Лк2 "Тема 2. Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій" (денна)	Інтелектуальна власність: сутність та механізм комерціалізації. Теоретичні підходи визначення поняття трансферу технологій. Взаємодія суб'єктів трансферу технологій. Організаційно-правові аспекти трансферу технологій: способи комерціалізації (трансферу) результатів наукових досліджень та їх характеристика; оцінка корисності результатів наукових досліджень; проекти комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт. Технополіси та технопарки, як нові інноваційні науково-технологічні структури.
Пр2 "Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій" (денна)	Інтелектуальна власність: сутність та механізм комерціалізації. Теоретичні підходи визначення поняття трансферу технологій. Взаємодія суб'єктів трансферу технологій. Організаційно-правові аспекти трансферу технологій: способи комерціалізації (трансферу) результатів наукових досліджень та їх характеристика; оцінка корисності результатів наукових досліджень; проекти комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт. Технополіси та технопарки, як нові інноваційні науково-технологічні структури.
Тема 3. Проблеми правової охорони авторського права	

Лк3 "Тема 3. Проблеми правової охорони авторського права" (денна)

Правове регулювання комерціалізації об'єктів авторського права. Особливості правового регулювання відносин щодо здійснення та захисту авторських та суміжних прав. Договори про розпорядження майновими авторськими правами. Захист та строк охорони авторських прав. Особливості здійснення колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права та суміжних прав. Державний нагляд за діяльністю організацій колективного управління та посередництво у переговорах і при вирішенні конфліктів.

Тема 4. Правові проблеми у сфері патентного права та промислової власності

Лк4 "Тема 4. Правові проблеми у сфері патентного права та промислової власності" (денна)

Право інтелектуальної власності на об'єкти патентного права (винахід, корисну модель, промисловий зразок). Умови надання правової охорони та умови патентоздатності винаходу. Процедура отримання патенту на винахід. Способи захисту прав на винахід. Умови надання правової охорони корисній моделі та умови патентоздатності. Право інтелектуальної власності на промислові зразки. Процедура отримання свідоцтва на промисловий зразок. Зміст свідоцтва на промисловий зразок. Патентна інформація та документація.

Тема 5. Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій

Лк5 "Тема 5. Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" (денна)

Інформаційне забезпечення трансферу технологій. Мета державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій. Державна експертиза технологій. Державна підтримка та особливості кредитування трансферу технологій. Особливості діяльності наукових установ у сфері трансферу технологій та інтелектуальної власності.

Пр3 "Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" (денна)

Інформаційне забезпечення трансферу технологій. Мета державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій. Державна експертиза технологій. Державна підтримка та особливості кредитування трансферу технологій. Особливості діяльності наукових установ у сфері трансферу технологій та інтелектуальної власності.

Тема 6. Особливості передачі майнових прав інтелектуальної власності та договорів трансферу технологій

Лк6 "Тема 6. Особливості передачі майнових прав інтелектуальної власності та договорів трансферу технологій" (денна)

Наукові підходи щодо класифікації договорів про передачу майнових прав інтелектуальної власності. Правові проблеми укладання та виконання ліцензійних договорів. Особливості договорів про передачу науково-технічної продукції. Договір комерційної концесії: правові проблеми та судова практика вирішення спорів. Договори про трансфер технологій, їх істотні та інші умови. Обмеження щодо укладання договорів про трансфер технологій. Особливості міжнародного договору трансферу технологій.

Пр4 "Особливості передачі майнових прав інтелектуальної власності та договорів трансферу технологій" (денна)

Наукові підходи щодо класифікації договорів про передачу майнових прав інтелектуальної власності. Правові проблеми укладання та виконання ліцензійних договорів. Особливості договорів про передачу науково-технічної продукції. Договір комерційної концесії: правові проблеми та судова практика вирішення спорів. Договори про трансфер технологій, їх істотні та інші умови. . Обмеження щодо укладання договорів про трансфер технологій. Особливості міжнародного договору трансферу технологій.

Тема 7. Проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Лк7 "Тема 7. Проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності та трансферу технологій." (денна)

Юридичний склад правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Плагіат як порушення у сфері авторського права. Промислове шпигунство і конкурентна розвідка. Патентний тролінг. Правові проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. Сучасний стан правової реформи щодо діяльності Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Пр5 "Проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності та трансферу технологій." (денна)

Юридичний склад правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Плагіат як порушення у сфері авторського права. Промислове шпигунство і конкурентна розвідка. Патентний тролінг. Правові проблеми юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. Сучасний стан правової реформи щодо діяльності Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Тема 8. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій

Лк8 "Тема 8. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій" (денна)

Міжнародне співробітництво України у сфері трансферу технологій. Угода про Асоціацію України з ЄС щодо стандартів прав інтелектуальної власності. Міжнародні договори, конвенції та угоди у сфері інтелектуальної власності. Діяльність урядових та неурядових міжнародних організацій у галузі регулювання відносин інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Тема 9. Економіка та менеджмент інтелектуальної власності.

Лк9 "Тема 9. Економіка та менеджмент інтелектуальної власності." (денна)

Основні категорії та механізми функціонування інноваційної системи. Практика формування технопаркових структур та їх значення. Особливості венчурного підприємництва. Типи та форми технологічного трансферу. Менеджмент інтелектуальної власності на рівні суб'єкта господарювання. Зміст та етапи процесу управління інтелектуальною власністю. Мотиви та методи визначення вартості інтелектуальних активів. Специфіка оподаткування операцій з інтелектуальною власністю.

Тема 10. Стратегії комерціалізації інтелектуальних продуктів.

Лк10 "Тема 10. Стратегії комерціалізації інтелектуальних продуктів." (денна)

Маркетинг інтелектуальної власності. Стратегії комерціалізації інтелектуальних продуктів. Поняття, зміст та способи комерціалізації інтелектуальної власності. Комерціалізація інтелектуальної власності через використання об'єктів інтелектуальної власності у власному виробництві та шляхом внесення до статутного капіталу. Продаж об'єктів інтелектуальної власності.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Індивідуальний дослідницький проєкт
НД2	Підготовка та презентація доповіді
НД3	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД4	Самонавчання
НД5	Підготовка пошуково-дослідницької роботи

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекції-дискусії
МН2	Дослідницька робота
МН3	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН4	Проблемно-пошуковий метод
МН5	Навчальна дискусія / дебати

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Експрес-тестування
МФО2	Захист презентацій та рефератів
МФО3	Розв'язування ситуаційних завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)
МСО2	Науковий звіт
МСО3	Дослідницька робота
МСО4	Підготовка есе

Контрольні заходи:

Семестр викладання		100 балів
МСО1. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		25
		25
МСО2. Науковий звіт		25
		25
МСО3. Дослідницька робота		25
		25
МСО4. Підготовка есе		25
		25

Контрольні заходи в особливому випадку:

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Телекомунікаційні мережі
ЗН4	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Сорока Н. Є. Авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві: європейський досвід : монографія. Харків : Право, 2019. 334с.

2	Харитоновна О. І. Право інтелектуальної власності : підручник. Київ : Юринком Інтер, 2019. 540 с.
3	Булеца С. Б., Верейці О. В., Головацький Н. Т. Право інтелектуальної власності : підручник Ужгород : РІК-У, 2019. 488 с.
4	Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
5	Коваль І. Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. / І. Ф. Коваль ; Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, НДІ інтелект. власності НАПрН України. – Київ : Юринком Інтер, 2018. – 271 с.
Допоміжна література	
1	Трансфер технологій та охорона інтелектуальної власності в наукових установах: монографія/ Ю.М. Капіца, К.С. Шахбазян, Д.С. Махновський, І.І. Хоменко / За ред. Ю.М. Капіци. К.: Центр інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України, 2015
2	Капіца Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку [Електронний ресурс] / Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технології НАН України. 2-е вид. Київ: Академперіодика, 2020. 664
3	Трансфер технологій. Практикум [Текст] : навч. посіб. / О. О. Плахотнік, І. М. Чернявська ; Дніпровський державний технічний університет. - Кам'янське : ДДТУ, 2019. - 212 с. : граф., рис., табл. - Бібліогр.: с. 209-211.
4	Падучак Б. М. Трансфер технологій: цивільно-правовий аспект [Текст] : монографія / Падучак Б. М. ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. – Київ : НДІ ІВ НАПрНУ, 2012. – 217 с.